

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецька область, 87515, тел. (0629) 52-53-94, (098) 482-18-54
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu mariupol sv@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Дніпро

«16» травня 2025 року

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях підполковник юстиції Румянцева Олена Валеріївна, розглянувши матеріали кримінального провадження № 22024050000000575 від 27.02.2024, за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 40, 42, 276-279 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Чаусовій Яні Сергіївні, 22.09.1980 року народження, громадянці Російської Федерації,

[REDACTED], раніше не судимій, проживає за адресою: Україна, [REDACTED]

про те, що вона підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України – участь у терористичній організації, за таких обставин:

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди. Україна самостійно визначає адміністративно-територіальний устрій та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

Рішенням Конституційного Суду України № 3-зп від 11.07.1997 зазначено, що засади конституційного ладу в Україні закріплені у розділах I, III та XIII Основного Закону України - Конституції України.

Зокрема, положеннями статей 1 та 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ст. 5 Конституції України, носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Відповідно до Рішень Конституційного Суду № 6-рп/2005 від 05.10.2005, № 6-рп/2008 від 16.04.2008 зазначені норми визначають, що влада народу є первинною, єдиною і не відчуженою та здійснюється народом шляхом вільного волевиявлення через вибори, референдум, інші форми безпосередньої демократії у порядку визначеному Конституцією та законами України, через органи державної влади та органи місцевого самоврядування, сформовані відповідно до Конституції та законів України. Тільки народ має право безпосередньо шляхом всеукраїнського референдуму визначати конституційний лад в Україні, який закріплюється Конституцією України, а також змінювати конституційний лад внесенням змін до Основного Закону України в порядку, встановленому його розділом XIII.

Стаття 6 Конституції України передбачає, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 69, 72 та 73 Конституції України передбачено, що народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії. Всеукраїнський референдум призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених цією Конституцією. Виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Донецька область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

В кінці 2013 на початку 2014 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у групи осіб (стосовно яких є окремі кримінальні

провадження) виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом проведення незаконного референдуму щодо зміни території України та утворення на території Донецької області України псевдодержавного утворення - так званої «Донецької народної республіки» (далі по тексту – «ДНР»), створення на зазначеній території незаконних органів влади.

У березні - квітні 2014 року в м. Донецьку та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Так, 07.04.2014 у м. Донецьку Донецької області за підтримки керівництва Російської Федерації групою проросійсько-налаштованих мешканців Донецької області видано «Акт о провозглашении государственной самостоятельности Донецкой народной республики», яким публічно закликано місцеве населення до проведення 11.05.2014 так названого «загального обласного референдуму» на території Донецької області з питання визнання державної самостійності «ДНР» та чинення збройного опору державній владі України, військовим підрозділам Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України. При цьому протягом квітня-травня 2014 року в окремих містах Донецької області організовано та проведено низку мітингів з метою привернення уваги та схвалення громадян України з числа місцевих мешканців до визнання державної самостійності «ДНР».

За таких обставин 11.05.2014 в окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України проведено так названий «загальний обласний референдум», за результатами якого 12.05.2014 проголошено про суверенітет «ДНР» на території Донецької області.

Надалі представниками самопроголошеної «ДНР», які контролюються окупаційною адміністрацією Російської Федерації, з числа своїх громадян та місцевого населення області сформовано політично-управлінські (т.зв. «органи державної влади ДНР») та силові органи.

Водночас на учасників політичного блоку терористичної організації «ДНР» покладаються обов'язки:

- створення так званих «органів державної влади «ДНР» та організація їх діяльності;
- видача документів, які мають ознаки нормативно-правових актів, від імені нелегітимних «органів державної влади «ДНР»;
- організація та проведення незаконних референдуму та виборів на територіях, підконтрольних «ДНР»;
- проведення агітаційної роботи серед населення Донецької області щодо діяльності терористичної організації «ДНР» з метою схвалення їх до участі у вказаній терористичній організації та отримання підтримки власної діяльності серед мешканців східних регіонів України;

– організація збору, отримання матеріальної і фінансової допомоги від інших учасників терористичної організації та осіб, лояльно налаштованих до їх діяльності, а також її розподілу;

– налагодження взаємодії між лідерами «ДНР», представниками влади та ЗС РФ з метою координації дій щодо застосування актів збройної сили проти держави України, а також дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України;

– налагодження взаємодії з прихильниками злочинної діяльності, що перебувають за кордоном з метою координації дій, отримання матеріальної і гуманітарної допомоги та озброєння, а також залучення іноземних громадян для здійснення актів застосування збройної сили проти держави України, зокрема протидії правоохоронним органам та силам АТО;

– налагодження взаємодії з місцевими та закордонними засобами масової інформації з метою їх використання для агітацій, висвітлення діяльності «ДНР», дискредитації діяльності органів державної влади України і осіб, задіяних у ході проведення антитерористичної операції, та формування думки серед населення про законність власних дій, а також вчинення за їх допомогою дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України;

– надання матеріальної та організаційної допомоги учасникам силового блоку «ДНР» та для забезпечення їх протиправної діяльності;

– забезпечення учасників «ДНР» транспортом, символікою та агітаційними матеріалами.

На керівників блоків покладається керівництво, організація дій та контроль за діяльністю підлеглих їм співучасників злочину за допомогою керівників груп, що входять до складу вказаних блоків.

При цьому, кожний учасник органів політичного та силового блоків «ДНР» (у т.ч. які долучалися в подальшому до їх складу) усвідомлював, що головним їх завданням є підтримка збройної агресії Російської Федерації та зміна меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій Російської Федерації на території Донецької області так званої «ДНР», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України, та бюджетні установи, згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили

свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

Утримання частини території Донецької області, взятої під контроль шляхом насильницьких злочинних дій, та досягнення завдання щодо зміни меж території та державного кордону України в спосіб, що суперечить порядку, встановленому Конституцією України, потребує створення та функціонування на цій території єдиної системи органів виконавчої влади у так званий «ДНР».

Основним напрямом діяльності «ДНР» є насильницька зміна і повалення конституційного ладу, захоплення державної влади в Україні, зміна меж території і державного кордону України у спосіб, що суперечить порядку, встановленому Конституцією України, шляхом створення незаконного державного утворення «ДНР», яке ст. 1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» визнано терористичною організацією.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» терористична організація – це стійке об'єднання трьох і більше осіб, яке створене з метою здійснення терористичної діяльності, у межах якого здійснено розподіл функцій, встановлено певні правила поведінки, обов'язкові для цих осіб під час підготовки і вчинення терористичних актів. Організація визнається терористичною, якщо хоч один з її структурних підрозділів здійснює терористичну діяльність з відома хоча б одного з керівників (керівних органів) усієї організації.

Так, представниками терористичної організації «ДНР» в травні 2014 року, точна дата органами досудового розслідування не встановлена, створено так званий «Верховный совет Донецкой народной республики», до складу якого увійшло ряд так званих міністерств та відомств, зокрема і так зване «Міністерство фінансів ДНР», реєстрацію якого здійснено 22.12.2014.

Встановлено, що адміністративна будівля так званого «Міністерства фінансів Донецької Народної Республіки» розташована за адресою: м. Донецьк, Куйбишевський район, вул. Солов'яненка, буд. 115а.

У подальшому, так званим «Постановлением председателя Совета Министров Донецкой Народной Республики» за № 13-33 від 22.07.2015 затверджено так зване «Положение о Министерстве финансов Донецкой Народной республики, организационной структуры, штатного расписания».

Досудовим розслідуванням встановлено, що громадянка Російської Федерації Чаусова Яна Сергіївна, 22.09.1980 року народження, перебуваючи на тимчасово окупованій території Донецької області України, а саме у м. Донецьк, діючи умисно, з метою участі у діяльності терористичної організації «ДНР», з корисливих мотивів – отримання заробітної плати, а також ідеологічних мотивів – підтримка ідеї створення та розбудови терористичної організації «ДНР», добровільно так званим указом «Главы Донецкой Народной Республики Пушилиным Д.В.» від 03.12.2018 № 104, була призначена на посаду так званого «Міністра фінансов Донецкой Народной Республики».

Перебуваючи на посаді так званого «Міністра фінансів Донецької Народної Республіки», Чаусова Я.С., діючи умисно, з корисливих та ідеологічних мотивів, вчиняла дії, спрямовані на реалізацію завдань та функцій терористичної організації «ДНР», а саме:

- реалізовувала функції та завдання так званого «Міністра фінансів ДНР», шляхом ведення документації, організації роботи підлеглих працівників;

- виконувала злочинні рішення так званого «совета министров ДНР»;
- висвітлювала діяльність так званого «міністра финансов ДНР» у всесвітній мережі інтернет та засобах масової інформації.

З моменту призначення на посаду «Міністра фінансів ДНР» та до 26.11.2024, використовуючи надані представниками окупаційної адміністрації РФ владні повноваження, Чаусова Я.С., діючи умисно, будучи особою, на яку покладено персональну відповідальність за діяльність так званого «Міністерства фінансів ДНР», з метою участі у терористичній організації, реалізовувала покладені на так зване «Міністерство фінансів ДНР» функції, визначені так званим «Положением о Министерстве финансов Донецкой Народной республики, организационной структуры, штатного расписания», а саме зокрема серед інших:

- складання проєкту республіканського та консолідованого бюджету і концепції бюджетної політики на прийдешній рік;
- здійснення фінансового контролю за раціональним та цільовим витрачанням бюджетних коштів і коштів державних бюджетних і позабюджетних фондів, спеціальних бюджетних рахунків (коштів);
- регулювання контрактної системи у сфері закупівлі товарів, робіт, послуг для забезпечення державних та муніципальних потреб «Донецької Народної Республіки».

Крім того, за час перебування на вказаній посаді з 03.12.2018 по 26.11.2024, громадянка Російської Федерації Чаусова Я.С., під час виконання обов'язків так званого «Міністра фінансів ДНР» на виконання цілей та завдань так званого «Міністерства фінансів ДНР», в тому числі для забезпечення його стабільної діяльності та з метою формування думки серед населення і світової спільноти щодо легітимності «ДНР» як державного утворення проведено робочі зустрічі з представниками інших установ так званого «ДНР», в ході яких вона висвітлювала роботу так званого «Міністерства фінансів ДНР», брала активну участь у громадському русі так званої «Донецької народної республіки», за що була нагороджена так званим «Главою ДНР Пушиліним Д.В.» так званою відзнакою «За заслуги перед Республікою».

Таким чином, громадянка Російської Федерації Чаусова Я.С., діючи умисно, знаходячись на території м. Донецька, Донецької області, за власною ініціативою приймала участь у діяльності терористичної організації так званої «Донецької народної республіки».

Так, Чаусова Яна Сергіївна, 22.09.1980 року народження, обґрунтовано підозрюється в участі у терористичній організації, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України.

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
підполковник юстиції

Олена РУМЯНЦЕВА

ПОГОДЖЕНО

Прокурор відділу нагляду за додержанням
законів регіональним органом безпеки
Донецької обласної прокуратури

Артем ПОДСКРЕБАЄВ

Підозрювана: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Захисник: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Перекладач

Олеся Олена Кузьмина

Права підозрюваного:

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідям.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених цією Конституцією, та у порядку, визначеному законом.

Кожен має право після використання всіх національних засобів юридичного захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений **має право:**

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;
- 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення у порядку, передбаченому ст.ст.468-476 КПК України. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права і обов'язки вручені, права підозрюваного мені оголошені та роз'яснені.

Підозрювана: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Захисник: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Перекладач _____
(прізвище, ініціали, підпис)

« ____ » год. « ____ » хв. « ____ » ____ 2025 року

Повідомлення про підозру здійснив:

**Старший слідчий в ОВС слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)**

**ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
підполковник юстиції**

Олена РУМЯНЦЕВА